

ÅLAND 1-5 AUGUSTI 2017

KATRINA KAMMARMUSIK

KONSTNÄRLIG LEDARE: CECILIA ZILLIACUS
TEMA MED VARIATIONER

Katrinafestivalen 2017 varierar sig på längden och tvären

"Variation är en källa till bristande kvalitet, och måste därför kartläggas, övervakas och om möjligt reduceras" (Wikipedia ang. variation i kvalitetsteknik)

För en maskin kan variation vara direkt ödesdiger, medan det för oss människor snarare är livsviktigt. Där maskinen behöver total förutsägbarhet och stabilitet, frodas människans förmåga att lära sig, känna empati, förmedla budskap, av variationen, det nya perspektivet. Luther reformerade för 500 år sedan kristendomen. Finland lyckades för 100 år sedan bli självständigt efter ryska och svenska styren. Helt säkert har dessa förändringar, variationer i livets praktik, påverkat tidens människor och deras musik.

Katrinafestivalen 2017 varierar sig på längden och tvären! Många är de tonsättare som låtit sig inspireras av variationen som form – en lustfylld lek med ett tema!

Klassiska kammarmusikpärlor med just formen *Tema med variationer* varieras med ovanliga kammarmusikverk och varianter på genrer och instrumentkombinationer.

Under festivalen får vi höra musik ur nya perspektiv, se en annan sida av saken, möta ljudvågor av ovanlig storlek och överraskande frekvenser då **Lena Willemark** ger Bachs koraler ett nytt folkmusikansikte och **Svante Henryson** hådrockar och bluesar på solo-cello. Gitarristen **Mats Bergström** är lika ekvilibristisk och skönsplande i verk för piano eller violin eller, förstås, gitarr(!) – **Margareta Bengtsons** ojämförliga sopran till eget ljuvligt harpackompanjemang. Pianisterna **David Huang** och **Paavali Jumppanen**, stråkktrion **ZilliacusPerssonRaitinen**, lutenisten **Jonas Nordberg**, stråkmusikerna **Amalie Stalheim**, **Daniel Migdal** och **Ylvali Zilliacus**, ger, inspirerade av varandras likheter och olikheter, tolkningar av och varianter på, stor musik från alla epoker.

Lyssna även till hjärnforskarens, historikerns och konsulns samtal och berättelser om människors och staters förhållande till variationen genom livet och tiderna – på brunchen den 5 augusti.

På alla varierande vis verkligen varmt välkomna!

Cecilia Zilliacus, konstnärlig ledare

BILJETTER

Biljetter kan köpas i TipsEttan, Torggatan 12, Mariehamn, tfn. +358 18 17411 eller online via www.katrina.ax. Under festivalveckan 31.7–4.8 säljs biljetter även i Kulturföreningen Katrinas kansli, Norra Esplanadgatan 5, inne på gården, kl. 10.00–11.30, kl. 14.00–17.00 samt en timme före konserten på konsertplatsen. Reserveringar kan göras via info@katrina.ax. Reserverade biljetter bör lösas ut senast 15 minuter före konserten.

Biljettpriset anges i programmet. Det lägre priset avser medlemmar i Kulturföreningen Katrina samt studerande under 26 år. Fri entré gäller för alla under 18 år förutsatt att det finns lediga platser.

KONSERTPASS

Ett konsertpass kostar 130 euro och ger inträde till samtliga festivalevenemang, dock ej till brunchkonserten den 5 augusti och kan köpas i föreningens kansli eller i samband med konserterna.

GRATIS TRANSPORT

Gratis transport till konserterna utanför Mariehamn ordnas vid behov via Kulturföreningen Katrina, tfn. +358 40 1649310.

FOTOGRAFERING

Fotografering, ljud- eller bildupptagning är inte tillåten under konserterna utan särskild överenskommelse med arrangören.

KONTAKT & INFORMATION

Kulturföreningen Katrina
Norra Esplanadgatan 5
AX-22100 Mariehamn, Åland
Tfn. +358 40 1649310
info@katrina.ax
www.katrina.ax

TACK

Vi tackar våra sponsorer, bidragsgivare och samarbetspartners Alandica Kultur & Kongress, Bagarstugan Café & Vin, Bergmans fisk, Elisabeth och Birgit Nygréns stiftelse, Fina Fischen Åland Ab, Finströms församling, Föreningen Konstsamfundet, Hotell Arkipelag, Kastelholms slott, Mariehamns församling, Mariehamns stad, Odlarringen, Stiftelsen Emelie och Rudolf Gesellius fond, Svenska kulturfonden, Varuboden, Viking Line, William Thurings stiftelse, ÅCA, Ålands landskapsregering, Ålands musikinstitut, Ålands Trädgårdshall samt alla annonsörer, medverkande artister och personal.

MARIEHAMNS
STAD

Svenska
kulturfonden

Konstsamfundet

ÅLANDS MUSIKINSTITUT

VIKING LINE

PROGRAMÖVERSIKT

TISDAG 1.8.2017

10.00 Bagarstugan Café & Vin, Mariehamn (fri entré)

Frukostkvart

Cecilia Zilliacus (konstnärlig ledare, violin)

Margareta Bengtson (harpa, sång)

David Huang (piano)

Daniel Migdal (violin)

Amalie Stalheim (cello)

19.00 Sankt Görans kyrka, Mariehamn (25/20 €)

Invigningskonsert

Svensk folkmusik –

E. Cruciger / J.H. Schein –

O. Adolphson –

S. Henryson – G. Mahler /

A. Schnittke –

P. Tjajkovskij – A. Arenskij

Margareta Bengtson (harpa, sång)

Mats Bergström (gitarr)

David Huang (piano)

Paavali Jumppanen (piano)

Irina Mataeva (sopran)

Daniel Migdal (violin)

Jonas Nordberg (luta, teorb, barockgitarr)

Johanna Persson (viola)

Kati Raitinen (cello)

Amalie Stalheim (cello)

Lena Willemark (violin, sång)

Cecilia Zilliacus (violin)

Ylvali Zilliacus (viola)

ONSDAG 2.8.2017

10.00 Bagarstugan Café & Vin, Mariehamn (fri entré)

Frukostkvart

Cecilia Zilliacus (konstnärlig ledare, violin)

Paavali Jumppanen (piano)

Lena Willemark (violin, sång)

Ylvali Zilliacus (viola)

12.00 Sankt Görans kyrka, Mariehamn (15/10 €)
Lek

A. Pärt – W.A. Mozart /

A. Pärt – S. Jernberg –

C. Ives – L. van Beethoven

Margareta Bengtson (harpa, sång)

Mats Bergström (gitarr)

David Huang (piano)

Paavali Jumppanen (piano)

Daniel Migdal (violin)

Johanna Persson (viola)

Kati Raitinen (cello)

Amalie Stalheim (cello)

Cecilia Zilliacus (violin)

19.00 Sankt Görans kyrka, Mariehamn (20/15 €)
Döden, döden, döden

J.S. Bach – A. Boleyn –

F. Bridge – J. Dowland –

B. Britten – R. de Visée –

S-D. Sandström

Margareta Bengtson (harpa, sång)

Paavali Jumppanen (piano, orgel)

Daniel Migdal (violin)

Jonas Nordberg (luta, teorb, barockgitarr)

Johanna Persson (viola)

Kati Raitinen (cello)

Amalie Stalheim (cello)

Lena Willemark (violin, sång)

Cecilia Zilliacus (violin)

Ylvali Zilliacus (viola)

22.00 Finströms kyrka (15/10 €)

Goldbergvariationerna

J. S. Bach / D. Sitkovetsky

Cecilia Zilliacus (violin)

Johanna Persson (viola)

Kati Raitinen (cello)

TORSDAG 3.8.2017

10.00 Bagarstugan Café & Vin, Mariehamn (fri entré)

Frukostkvart

Cecilia Zilliacus (konstnärlig ledare, violin)

Mats Bergström (gitarr)

Svante Henryson (cello)

Irina Mataeva (sopran)

Jonas Nordberg (luta, teorb, barockgitarr)

Det lägre priset avser medlemmar i Kulturföreningen Katrina samt studerande under 26 år. Fri entré gäller för alla under 18 år förutsatt att det finns lediga platser.

12.00 Sankt Görans kyrka, Mariehamn (15/10 €)
Klassiska variationer
 F. Mendelssohn – W. A. Mozart – F. Schubert
David Huang (piano)
Paavali Jumppanen (piano)
Irina Mataeva (sopran)
Daniel Migdal (violin)
Cecilia Zilliacus (violin)
Ylvali Zilliacus (viola)

19.00 Kastelholms slott, Sund (20/15 €)
Variationsvarianter
 Svensk folkmusik – M. Uccellini – G. de Fru-merie – S. Henryson – M. Bengtson – M. Marais – T. Aulin – T. Merula
Margareta Bengtson (harpa, sång)
Mats Bergström (gitarr)
Svante Henryson (cello)
David Huang (cembalo)
Daniel Migdal (violin)
Jonas Nordberg (luta, teorb, barockgitarr)
Johanna Persson (viola)
Kati Raitinen (cello)
Lena Willemark (violin, sång)
Cecilia Zilliacus (violin)

21.00 Kastelholms slott, Sund (20/15 €)
 Program, se kl. 19.00.

FREDAG 4.8.2017

10.00 Bagarstugan Café & Vin, Mariehamn (fri entré)
Frukostkvart
Cecilia Zilliacus (konstnärlig ledare, violin)
Johanna Persson (viola)
Kati Raitinen (cello)

12.00 Ålands konst-museum, Mariehamn (www.konstmuseum.ax)
Renässansjazz och cellofest
 G. Colombi – A. Hillborg / P. Ortiz / R. Wallin / J. Kaipainen / S. Stucky – B. Petkere – A. Ronell – K. Swift – Improvisation – Jazzstandards
Margareta Bengtson (harpa, sång)

Mats Bergström (gitarr)
Svante Henryson (cello)
Jonas Nordberg (luta, teorb, barockgitarr)
Kati Raitinen (cello)
Amalie Stalheim (cello)

15.00 Ålands musikinstitut, Mariehamn (fri entré)
 Konsert med mästarkursens deltagare

19.00 Sankt Görans kyrka, Mariehamn (25/20 €)
Early Folk – and late
 R. Kahn – S. Henryson – J. Dowland – H. Purcell – Svensk folkmusik – J. Brahms
Margareta Bengtson (harpa, sång)
Mats Bergström (gitarr)
Svante Henryson (cello)
David Huang (cembalo)
Paavali Jumppanen (piano)
Daniel Migdal (violin)
Jonas Nordberg (luta, teorb, barockgitarr)
Johanna Persson (viola)
Kati Raitinen (cello)
Amalie Stalheim (cello)
Lena Willemark (violin, sång)
Cecilia Zilliacus (violin)
Ylvali Zilliacus (viola)

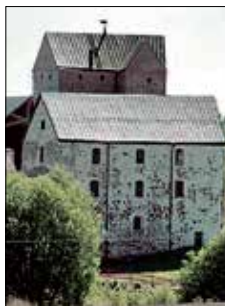
LÖRDAG 5.8.2017

10.30 Alandicas foajé, Mariehamn (25 €, inkl. brunch)
 Sverige, Finland, Ryssland.
 Ett samtal om variationens betydelse för hjärnan, hjärtat och politiken.
 Musik av Jean Sibelius, Bartok, improvisation.
Olof Ehrenkrona (Sveriges generalkonsul på Åland), Fredrik Ullén (hjärnforskare, pianist), Johanna Wassholm (historiker), festivalartister

KONSERTPLATSER

**Alandica kultur
och kongress**
Strandgatan 33
Mariehamn

Kastelholms slott
Kungsgårdsallén 5
Sund

**Bagarstugan
Café & Vin**
Ekonomiegatan 2
Mariehamn

S:t Görans kyrka
Ö. Esplanadgatan 6
Mariehamn

Finströms kyrka
Pålsbölevägen
Finström

**Ålands
konstmuseum**
Storagatan 1
Mariehamn

EXTRA KONSERT LÖRDAG 5.8.2017

19.00 Sankt Görans kyrka (10 €)
M. Nielsen – A. K. Petersen – I. Broman –
A. Gerstrøm – L. Karlsson – P. Jónsdóttir
*Ensemble Sirius: Sofie Brems Sørensen (trumpet),
Kristina Thede Johansen (saxofon), Agnes
Holmberg Lundevall (kontrabas), Friederike
Funk (piano), Ninna Morsing (slagverk)*

**Ålands
musikinstitut**
Grindmattesvägen 7
Mariehamn

TISDAG 1.8.2017

19.00 Sankt Görans kyrka, Mariehamn
Invigningskonsert

Svensk folkmusik

Elisabeth Cruciger (c. 1500–1535)
Johann Hermann Schein (1586–1630)
"Herr Christ, der einig Gotts Sohn"

Olle Adolphson (1934–2004)
Habanera, sånger

Svante Henryson (1963–)
Ur Sonat för soloviolin (2009)
IV. The Three-headed Ostrich,
Allegro moderato,
V. Siciliano
VI. Presto

Gustav Mahler (1860–1911)
Alfred Schnittke (1934–1998)
Pianokvartett a-moll (1876)
Nicht zu schnell

Paus

Pjotr Tjajkovskij (1840–1893)
"Legend", op. 54
"To Forget So Soon"
"It was in the Early Spring", op. 38:2

Anton Arenskij (1861–1906)
Stråkkvartett nr 2 a-moll för violin,
viola och 2 celli, op. 35 (1894)
I. Moderato
II. Variationer på ett tema av Tjajkovskij
III. Andante sostenuto – Allegro moderato

Margareta Bengtson (harpa, sång)

Mats Bergström (gitarr)

David Huang (piano)

Paavali Jumppanen (piano)

Irina Mataeva (sopran)

Daniel Migdal (violin)

Jonas Nordberg (luta, teorb, barockgitarr)

Johanna Persson (viola)

Kati Raitinen (cello)

Amalie Stalheim (cello)

Lena Willemark (violin, sång)

Cecilia Zilliacus (violin)

Ylvali Zilliacus (viola)

Konserten slutar ca kl. 21.10

inigningskonserten i årets upplaga av Katrinas kammarmusik finns en del rysk musik som på många sätt visar släktskap med och närhet till sin tradition. Men också den svenska folkmusiktraditionen finns representerad, och namn som **Olle Adolphson**. Av nyare märke är **Svante Henrysons** (1963–) expressiva Sonat för soloviolin ur vilken delar kommer att spelas.

Elisabeth Cruciger var den första kvinnliga poeten och hymnförfattaren under den protestantiska reformationen. Hennes text Herr Christ, der einig Gotts Sohn trycktes 1524 tillsammans med 18 andra hymner av Martin Luther som hon var nära vän med. Texten kombinerar den lutheranska läran med medeltida mystik, som Cruciger var bekant med sedan nunnetiden före konverteringen. Ett antal tonsättare har skrivit musik till texten.

Sonat för soloviolin är komponerad direkt för Cecilia Zilliacus. Hon och Svante Henryson har samarbetat ända sedan 1996 då hon gästspelade på hans album Enkidu. Influenserna till stycket är många. Verket har sju satser. Henryson använder många speltekniker i verket, och pizzicato förekommer ovanligt ofta, både höger- och vänsterhandsvarianten. Verket uruppfördes 2009 på Musikaliska i Stockholm, och fick pris som Bästa Kammarmusikverk

i Sverige 2010. Den har getts ut på skiva med Cecilia Zilliacus, samt med den franska violinisten Helene Collette.

Gustav Mahler (1860–1911) är väl närmast förknippad med symfonier och vokala tonsättningar. I ungdomen komponerade han emellertid kammarmusik för mindre besättningar, men det enda egentliga tidiga kammarmusikverk som inte försvunnit i historiens vindar är Pianokvartett i a-moll. Verket fullbordades aldrig men är ändå märgfullt och vitalt. Man har en känsla av att mystiken tätar som svar på en fråga som ställts i ett tillstånd av stark namnlös längtan. Denna kvartett är skriven för standardbesättning och har en mörk romantisk stämning med dynamiska och harmoniska kontraster. Musiken utvecklas långsamt (verket består av en enda sats). Pianokvartetten blev ofullbordad av tonsättaren, men en 24 takter lång skiss till en scherzosats har bevarats. Ett antal försök har gjorts av skilda tonsättare för att fullborda skapelsen, och den version som hörs här färdigställdes 1988 av Alfred Schnittke.

Känd för symfonisk musik och operor är **Pjotr Tjajkovskij** (1840–1893). Men utöver det också för musik med en rad andra sammansättningar: symfoniska dikter, stråkkvartetter, pianokonsert,

ÅLANDSBANKEN

pianokompositioner. Tjajkovskij skrev vid återkommande tillfällen också ett stort antal sånger varav många är djupt påverkade av rysk folkmusik. Hans popularitet kan nog inte sägas vila på denna sångskatt, men i sångerna kan man tydligt känna den breda och emotionella spännvidd som löper som en nervtråd genom hans tonsättargärning. Västerländskt inriktad som Tjajkovskij var, anas i sångerna en kontakt med den rika centraleuropeiska traditionen. Melankoliska drag, klanger och återklanger speglar ett liv med depressioner, förtryckt homosexualitet, outhärdlighet.

Den ryske tonsättaren **Anton Arenskijs** (1861–1904) musik bär ett romantiskt stilideal med referenser till framför allt föregångaren Tjajkovskij. Professor som Arenskij var vid Moskvakonservatoriet hade han undervisat ett flertal framgångs-

rika studenter (bl.a. Skrjabin, Rachmaninov, Gretjaninov) men påverkats av sin store förebild så till den grad att han trots fina egna kvaliteter länge ansågs osjälvständig. Nya vindar har emellertid inneburit nya synsätt och Stråkkvartetten i a-moll är ett bra exempel på att han är en stark kamarmusikkompositör.

Inskriptionen "Till Tjajkovskijs minne" förpliktar förstås, och den andra satsen är mycket riktigt ett variationsverk byggt på sången "Legend" av Tjajkovskij. De sju variationerna drar iväg från huvudtemat och de fyra instrumenten (inte i standardsättning, utan i den ovanliga sättningen violin, viola och två celli) utforskar de tonala och textuella förhållanden i musiken. Den hymnartade finalen avslutar verket med svällande klanger och påtaglig intensitet i uttrycket.

Res med M/S Eckerö!

TREVLIGASTE VÄGEN TILL SVERIGE

M/S Eckerö tar dig till Sverige på två trevliga timmar. Ombord äter du gott i våra **trivsamma restauranger**, och handlar förmånligt i vår stora och välsorterade **taxfreebutik**. I **Klubb Kuling** underhåller vi dig alla dagar, året om. Turlista och närmare info om resan finns på **www.eckerolinjen.ax**

ECKERÖ **LINJEN**

Bokning tel. 28 000, 28 300. www.eckerolinjen.ax

ONSDAG 2.8.2017

12.00 Sankt Görans kyrka, Mariehamn
Lek

Arvo Pärt (1935–)

Fratres, för violin och gitarr
(arr. Mats Bergström)

Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791)

Adagio ur pianosonat F-dur KV 189e
(bearb. Arvo Pärt)

Sofia Jernberg (1983–)

Lek

Charles (1874–1954)

Sånger (arr. Margareta Bengtson)

"Mists"

"The Childrens Hour"

"Evening"

"A Night Song"

"Canon"

"West London"

"The Greatest Man"

Ludwig van Beethoven (1770–1827)

Pianosonat nr 30 E-dur, op. 109

I. Vivace ma non troppo. Adagio espressivo

II. Prestissimo

III. Gesangvoll, mit innigster Empfindung.

Andante molto cantabile ed espressivo

Margareta Bengtson (harpa, sång)

Mats Bergström (gitarr)

David Huang (piano)

Paavali Jumppanen (piano)

Daniel Migdal (violin)

Johanna Persson (viola)

Kati Raitinen (cello)

Amalie Stalheim (cello)

Cecilia Zilliacus (violin)

Konserten slutar ca kl. 13.10

Den estnische tonsättaren **Arvo Pärts** (1935–) musikaliska produktion kan indelas i två olika stilinriktningar. Den förra perioden, med verk skrivna fram till mitten av 1970-talet, kännetecknas av ett experimenterande med musikaliska kollage, tolvtonsteknik och seriell teknik, och är inspirerad av tonsättare som Sjostakovitj, Prokofjev och Schönberg. Pärt hade en kreativ kris i början av 1970-talet som kom att utmynna i den andra stilinriktningen, vilken bygger på hans egen kompositionsteknik, kallad tintinnabuli. En teknik som präglas av en melodisk och harmonisk enkelhet och grundar sig i gregoriansk sång och polyfon musik.

Den tredelade kompositionen *Fratres* ("bröder" på latin) är skriven 1977 i den senare stilen. Här finns ingen fixerad instrumentsättning given, och verket utmärks av sin struktur, byggd av några enkla ackordserier. Man kan uppfatta stycket som lekfullt eller suggestivt. Det lyfter fram en intensiv stämning som erinrar om tomrummet mellan stjärnorna i rymden eller varför inte ett landskap direkt hämtat ur en annan verklighet, men här finns också den nakenhet och hudlöshet som Pärt ofta har i sina verk.

Arvo Pärts omarbetning av **Mozarts** *Adagio* ur pianosonaten i F-dur framförs också under denna konsert. Pärt tar med sig den substantiella mozartstämningen i sin bearbetning, men ger den ett eget, nytt skimmer. Den från början makalösa

sonatsatsens subtila växlingar mellan olika stämningsslagen av djup lidelse och skönhet lyfts liksom upp i en spröd klarhet.

Sofia Jernberg (1983–) vandrar i sitt musikerskap mellan genrer och uttrycks sätt. I hennes pianotrio *Lek*, som inte tycks innebära ett undantag från hennes övriga arbetssätt, samsas den klassiskt strama traditionen med de friare rytmerna i den moderna improviserade musiken. Pendlingen mellan kontroll och frihet ger verket en fräschör som aldrig väjer för klangliga överraskningar.

Den amerikanske tonsättaren **Charles Ives** (1874–1954) musik kan hänföras till en modern tradition. Tämigen okänd som han var under sitt liv, har hans anseende växt under andra halvan av 1900-talet. Idag anses han vara en betydande gestalt bland amerikanska tonsättare. I hans gärning finns allt från sånger till kammarmusik och symfonier.

Man kan i den experimenterande huvudfåran i hans produktion ana militärmusik, amerikansk populärmusik och kyrkomusik. Detta hörs tydligt också i sångerna (bortåt 130 till antalet). Det finns något senromaniskt lyriskt över många av dem, men i andra bryter det originella fram i form av djärva dramatiska accenter, spänningar, en mystik, pockande gåtor.

Som pianotonsättare stiger **Ludwig van Beethoven** framför allt fram med sina 32 pianosonater, och vid sidan av dem har mycket annat som han skrivit gett en särskilt framträdande roll åt pianot. Piano-

sonaterna har dock fått en upphöjd status i pianolitteraturen, och bland dem finner vi ett flertal odödliga mästerverk, som till exempel "Pathetique-", "Månskens-" och "Waldsteinsonaten". Sist i denna konsert får vi höra Sonat i E-dur, numrerad 30. Den är anspråkslös och intim ställd vid sidan om de största av sonaterna, i synnerhet om man betraktar den efter den gigantiska Hammarklaviersonaten. Men den för med sig en unik och stark atmosfär.

Den första av sonatens tre satser har ett lyriskt förstatema som utmynnar i en rad olika utvidgningar och varianter. Den andra satsen är mera dramatisk, med tempo-beteckningen Prestissimo, och den tredje är i sitt grundtema något av det mest ömsinta man kan hitta hos Beethoven, en sats som avslutas med sex variationer av stor individuell uppfinningsrikedom. På det hela taget finns genom hela verket ett fritt förhållningssätt till sonatformen som sådan.

20 år av kammarmusikens pärlor i ståtliga kyrkor och i stämningsfulla herrgårdar
20 vuotta kamarimusiikin helmiä komeissa kirkoissa ja tunnelmallisissa kartanoissa

9–15.7.2018

Info: 0400 203 871
musikfestspel@kimitoon.fi
www.kimitomusicfestival.fi

ONSDAG 2.8.2017

19.00 Sankt Görans kyrka, Mariehamn
Döden, döden, döden

Johann Sebastian Bach (1685–1750)
 Ciaccona ur Partita d-moll BWV1004,
 koraler

Johann Sebastian Bach (1685–1750)
 Passacaglia & Fuga c-moll BWV582

Ann Boleyn (1501–1536)
 Oh Death Rock Me Asleep

Frank Bridge (1879–1941)
 Lament H.117 (1915)

John Dowland (1563–1626)
 Lachrimae Antiquae
 Lachrimae Antiquae Novae
 Lachrimae Verae

Benjamin Britten (1913–1976)
 Lachrymae, op. 48 (1950)

Robert de Visée (1650–1725)
 Tombeau des Mesdemoiselles

Sven-David Sandström (1942–)
 ur "Dansa" för röst och violin (2011)

Margareta Bengtson (harpa, sång)
Paavali Jumppanen (piano, orgel)
Daniel Migdal (violin)

Jonas Nordberg (luta, teorb, barockgitarr)

Johanna Persson (viola)

Kati Raitinen (cello)

Amalie Stalheim (cello)

Lena Willemark (violin, sång)

Cecilia Zilliacus (violin)

Ylvali Zilliacus (viola)

Konserten slutar ca kl. 20.20

TIME OUT

www.rundbergs.com

öppet till 24 alla dagar!

Johann Sebastian Bachs (1685–1750) musik tycks sträcka sina rottrådar djupt ner i de stora frågorna om liv och död. Detta är kanske inte så underligt om man betänker att tonsättaren var verksam i en religiös sfär och hade djupt religiösa personliga motiv inte bara i sin yrkesroll. I hans verk kan man förnimma närvaron av något djupt gåtfullt och storslaget, alldeles oavsett om det har en gudomlig kärna eller inte. Bach arbetade i sina verk ofta också med religiösa texter som kom att ge frågan om Guds närvaro inte bara en stark känslomässig aktualitet, men också en textuell laddning. I instrumentalverket Passacaglia och fuga i c-moll finns en begravningslik stämning.

Verket, som har transkriberats från orgel för många andra instrument, har haft stort inflytande på passacaglians utveckling under 1800- och 1900-talet. Kompositionen, som har kommit att bli mycket känd, är oerhört elegant utformad. Passacaglian uppbyggs av 20 variationer som går mot en höjdpunkt i ungefär den 12:e (OBS! Gyllene snittet av 20 är 12,36.) Allt avslutas med en makalös och konstfull fuga.

En annan höjdpunkt av J. S. Bach är chaconnen eller ciacconan ur d-mollpartitan för soloviolin. Denna ciaccona utgör den femte och sista satsen i partitan och tar ungefär lika länge att spela som de övriga satserna tillsammans. Verket skrevs ungefär

mellan 1717 och 1720. Den sista satsen är i bästa mening ett makalöst variationsverk, kanhända i sin struktur något av det mäktigaste som skrivits för soloviolin.

Anne Boleyn (1501–1536), drottning av England 1533–1536 som andra hustru till kung Henry VII, var en nyckelfigur i den politiska och religiösa omvälvning som inledde den engelska reformationen. Hon togs i april 1536 till Tower of London, åtalad för illojalitet mot makten, dömdes följande månad och avrättades genom hängning.

Innan hon dog lär hon ha skrivit dikten *Oh Death Rock Me Asleep*:

*O death! rock me asleep,
Bring me on quiet rest;
Yet pass my guiltless ghost
Out of my careful breast:
Toll on the passing bell,
Ring out the doleful knell,
Let the sound of my death tell,
For I must die,
There is no remedy,
For now I die
My pains who can express?
Alas! they are so strong,
My dolor will not suffer strength
My life for to prolong:
Toll on the passing bell, etc.
Alone, in prison strong,
I wail my destiny,*

*Wo worth this cruel hap that I
Should taste this misery:
Toll on the passing bell, etc.
Farewell my pleasures past,
Welcome my present pain;
I feel my torments so increase
That life cannot remain.
Cease now the passing bell,
Rung is my doleful knell,
For the sound my death doth tell,
Death doth draw nigh,
Sound my end dolefully,
For now I die.*

Den brittiske tonsättaren **Frank Bridge** (1879–1941) var Brittens lärare. Bridge var också violast och skrev tidigt i en senromantisk stil som så småningom skulle nå en stor intimitet och ett fint harmoniskt avancemang. Stycket Lament ("klagan") för två violor i c-moll skrevs mellan 1911 och 1912, och är en mycket personlig komposition med stark känslomässig laddning.

John Dowland (1563–1626) är en annan engelsk tonsättare som har haft inflytande på konstmusikens utveckling. Dowland, som var tonsättare och lutspelare, har länge varit mest känd för sina melankoliskt färgade sånger. Lutkompositionerna har dock på senare tid fått en renässans och anses vara ett betydande bidrag för den klassiska gitarrepertoaren. Lachrymae är, som namnet antyder, en lidelsefull och

svärmisk komposition som bär Dowlands typiska kännetecken.

Benjamin Britten (1913–1976) mötte under en USA-resa i slutet av 1950-talet violavirtuosen William Primrose. Mötet skulle bli incitamentet för Brittens variationskomposition Lachrymae ("tårar" på latin) för viola och piano, och den utgår från ett citat ur John Dowlands sång "If my complaints could passion move". Här är det harmonierna i Dowlands musik som får generera variationerna, vid sidan om de citat som också i övrigt förekommer från Dowlands sångproduktion.

Robert de Visée (ca. 1655–1732) var hovmusiker åt både kung Louis XIV och Louis XV och komponerade musik för bland annat luta och teorb. I en svit i e-moll för teorb ingår stycket Tombeau des Mesdemoiselles (ung. "Mina fröknars grav"), skrivet för döttrarna – en lågmält ornamenterad, men också mycket intrikat barockmusik.

Efter att ha börjat sin bana i modernistisk stil med hög komplexitetsgrad fick **Sven-David Sandströms** (1942–) kompositionsstil under 1980-talet en senromantisk inriktning. Efter 1990-talet utgör kompositionerna en syntes av de två inriktningarna. Dansa, som uruppfördes 2012, är ett verk för röst och violin med text av Maria Wine. Kompositionen har egentligen sju delar.

ONSDAG 2.8.2017

22.00 Finströms kyrka

J. S. Bach (1685–1750)

*Goldbergvariationerna**Cecilia Zilliacus (violin)**Johanna Persson (viola)**Kati Raitinen (cello)*

Konserten slutar ca kl. 22.50

Finns det något variationsverk som mer än **J. S. Bachs** Goldbergvariationer har uppnått ikonstatus bland både utövare och allmänhet? Med sin välkända "Aria" och de 30 variationerna är kompositionen ett fint exempel på variationsformen i stort, men också på Bachs förmåga till motivförnyelse och uppfinningsrikedom.

Det som kanske inte är så känt om verket är Bachs ursprungliga avsikter med det. Men enligt myten, som härstammar från 1800-talets början, ska variationerna ha skrivits för en viss Johann Gottlieb Goldberg för att denne skulle ha något att sysselsätta sig med under sömnlösa nätter. Benämningen "Goldberg" är sannolikt inte Bachs egen.

Detta är det enda variationsverk i sitt slag som Bach skrev och Goldbergvariationerna anses allmänt summera all kunskap som fanns om variationsformen vid tillkomsttiden, tillika som de är det

mest seriösa och ambitiösa som skrivits för cembalo från Barockeran. Ett slags variationsernas urmodell.

Goldbergvariationerna är en krävande komposition i teknisk och interpretatorisk mening. Det pekar också på Bachs breda kännedom om olika stilområden och framförandetekniker. Vid sidan om verk som de sex partitorna, Fransk ouvertyr och Italiensk konsert är detta verk något av det finaste han skrev för tangentinstrument. Verket har transkriberats och omskrivits för många besättningar och sammanhang och under den här konserten hörs det ikoniska arrangemanget för stråkk trio av Dmitry Sitkovetsky.

Stans coolaste uteservering

ARKIPELAG
GARDEN

www.hotellarkipelag.ax
Strandgatan 35, Mariehamn,
+358(0)18 24020

TORS DAG 3.8.2017

12.00 Sankt Görans kyrka, Mariefhamn
Klassiska variationer

Felix Mendelssohn-Bartholdy (1809–1847)
 Variations sérieuses, op. 54

Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791)
 Duo B-dur för violin och viola KV. 424
 I. Adagio – Allegro
 II. Andante cantabile
 III. Andante grazioso

Franz Schubert (1797–1828)
 "Sei mir gegrüsst"
 för sång och piano, D 741
 Fantasi C-dur för violin och piano, D 934

David Huang (piano)
Paavali Jumppanen (piano)
Irina Mataeva (sopran)
Daniel Migdal (violin)
Cecilia Zilliacus (violin)
Ylvali Zilliacus (viola)

Konserten slutar ca kl. 13.10

Ar 1841 fullbordade **Felix Mendelssohn-Bartholdy** (1809–1847) sina *Variations sérieuses*, op. 54, för piano. Tanken med temat och de 17 "allvarliga" variationerna var att tillsammans med några andra tonsättare samla in pengar för att resa en staty över den store Beethoven i Bonn. Verket är det enda variationsverket för piano av Mendelssohn som publicerades under hans livstid.

Variations sérieuse har redan i temat ett upphöjt allvar över sig, något tragiskt som tycks blotta en sorgsen själ. Det betyder emellertid inte att alla variationer är sprungna ur samma dystra stämning. De hänger delvis ihop i vissa komponenter. Somliga håller sig till melodin, andra för med sig en schumannsk anda, ytterligare andra har något förändligat över sig.

W. A. Mozarts (1756–1791) Duo i B-dur från 1783 för viola och violin fullbordades som ett av de sista två verken i en familj om sex liknande kompositioner som skulle skrivas för ärkebiskopen av Salzburg av Joseph Haydns bror, Michael Haydn. (Mozart fullbordade alltså sviten om sex verk som Michael Haydn ämnade skriva.)

Kompositioner för instrumentkombinationen violin/viola var förekommande i 1700-talets Österrike även om de idag kunde betraktas som något udda. Och även om det förekommer tematiska element som härstammar från Michael Haydn i duon i B-dur av Mozart, är den omisskännligen mozartsk i sitt uttryck. De två första satserna är lågmälda och

smäckra. Den sista har ett tema som följs av sex variationer och en coda.

När **Franz Schubert** (1797–1828) efter att ha fullbordat de sista sångerna i Winterreise i december 1827 skriver sin Fantasi för violin och piano i C-dur blir mottagandet svalt. Den för tiden ovanligt långa längden på verket och strukturen – en serie kontrasterande, löst sammanfogade delar – byggde på variationer av Schuberts sång Sei mir gegrüsst. Verket arbetar sig framåt mot en rad smakfulla Schubert-modulationer, och når så småningom ett centrum: en serie av variationer kring den ursprungliga sången. Med sin vackra melodi hade "Sei mir gegrüsst" vid tiden varit en av hans populäraste sånger.

TORSDAG 3.8.2017

19.00 & 21.00 Kastelholms slott

Variationsvarianter

Ballad i svensk folkmusiktradition

Marco Uccellini (1603/1610–1680)

"La Bergamasca"

Gunnar de Frumerie (1908–1987)

Variationer över en svensk folkvisa,
op. 69B, för viola och gitarr

Svante Henryson (1963–)

"Blues Chaconne" och

"Black Run" för solocello

"Slave to the Fall Line" för cello och gitarr

Margareta Bengtson (1966–)

Sånger till text av Ylva Eggehorn

"Quia amore langueo"

"Sommar"

"Jag skulle vilja"

Marin Marais (1656–1728)

"Le Badinage"

Tor Aulin (1866–1914)

Fyra akvareller för violin och piano

I. Idyll

II. Humoresk

III. Vaggvisa

IV. Polska

Tarquinio Merula (1595–1665)

Ciaccona

Margareta Bengtson (harpa, sång)

Mats Bergström (gitarr)

Svante Henryson (cello)

David Huang (cembalo)

Daniel Migdal (violin)

Jonas Nordberg (luta, teorb, barockgitarr)

Johanna Persson (viola)

Kati Raitinen (cello)

Lena Willemark (violin, sång)

Cecilia Zilliacus (violin)

Konserten slutar ca kl. 20.15

resp. ca kl. 22.15

Marco Uccellini (1603/1610–1680) var en framstående italiensk violinist och kompositör under Barockeran. Detaljerna i hans liv är okända, men han blev så småningom capo degl'instrumentisti vid Francesco I an d'Estes hov i Modena, och på dennes inrådan 1647 maestro di cappella vid katedralen i Modena. Uccellini utvecklade speltekniker för violin, komponerade många verk, bl.a. operor. Dessa har förkommit, och idag är Uccellini mest känd för sin instrumentalmusik. La Bergamasca är ett dansant stycke, som har något höviskt och lättsamt över sig.

Blues Chaconne (2008) är en komposition för solocello av den svenske kompositören och musikern **Svante Henryson** (1963–). Henryson gjorde sig tidigt, efter uppväxten i Umeå, en karriär som solokontrabasist (och medlem i Oslo filharmoniske orkester), för att senare turnera med stjärnor som Yngwie Malmsteen, Elvis Costello och Anne Sofie von Otter. Detta verk har en blandning av stilelement från två epoker på två kontinenter, åtskilda av ett sekel och ett världshav. Det rör sig om centraleuropeiskt 1700-tal (chaconne på soloinstrument), och amerikanskt 1900-tal (blues med jazzharmonik). Men blues och chaconne är i grunden samma sak – variationer över en fast ackordstruktur. I detta fall är det en 12 takters blues i D. De 12 takterna går igenom 7 gånger, i variationer med stigande intensitet, som en uppåt-gående spiral.

Black run är en skidåkningsterm som betyder "svart pist". Den hade arbetsnamnet "Do Your Thing!", och är ett slags etyd för solocello, som på kortast möjliga tid uppvisar de flesta speltekniker och genrer som överhuvudtaget kan användas på en violoncell. Många genrer flimrar förbi: klezmer, hårdrock, jazz, bluegrass. Den skrevs enligt tonsättarens utsago efter att han bott ett år i "home of the elevator pitch", New York City, där tempot och utbudet gör att man kraftigt måste komprimera och förtydliga sin grej: "You got 3 minutes max! Do your thing!"

Marin Marais (1656–1728) skrev under sitt liv fem böcker med Pièces de viole för viola da gamba. I allmänhet rör det sig om sviter med basso continuo. Verksam som tonsättare och gambaspelare vid bl.a. hovet i Versailles, blev han ledande på instrumentet i Frankrike. La Badinage är en mycket konstfullt utformad Marais-komposition som återspeglar tonsättarens svala mästerskap.

Gunnar de Frumerie (1908–1987) var en svensk pianist och tonsättare, som i sin generation ställer sig längst fram i ett pärlband av tonsättare som gav en ny karaktär åt musiklivet på 1930-talet. Med sin impulsiva och något romantiska konstnärnatur odlade han ett starkt medvetande om det musikaliska arvet med förebilder som Brahms, Bach och Debussy. de Frumerie levde ett fritt liv som komponerande och utövande konstnär, och hans insatser uppmärksammades tidigt. Han räknas till den

svenska nyklassicismen, tillsammans med bl.a. Dag Wirén och Lars-Erik Larsson. I hans musik framträder solosångerna och kammarmusikverken. Variationer över en svensk folkvisa för viola och gitarr (1973), bygger på visan "En gång i bredd med mig". Variationerna är tio till antalet och utvecklas gradvis och i enlighet med folkvisans ursprungliga stämning, även om somliga av variationerna uppvisar en rik musikalisk komplexitet.

Den svenska sångerskan och harpisten **Margareta Bengtson** (1966–) var tidigare en av medlemmarna i The Real Group. Här får vi höra tre av hennes sånger med text av Ylva Eggehorn. Tillkomsten har en historia. Två sånger gjordes i samband med ett duoprojekt med basisten Anders Jormin 2016, och två sånger lades till i maj 2017 under ett samarbete med stråkorkestern Musica Vitae. Här framförs tre av sångerna i en bearbetad version för Katrinafestivalen, Quia amore langueo, Sommar och Jag skulle vilja. Texterna är djupt mänskliga och himmelska på samma gång, och tycks ge ett uttryck åt tron på en gudomlig existens som får finnas naturligt i det vardagliga livet. Tonsättningarna är kanske något slags mellanting mellan romans och låt eller visa, med inslag av improvisation.

Tor Aulin ägnade sig från och med det tidiga 1900-talet mer och mer åt dirigering.

Efter att 1887 ha bildat den så kallade "Aulinska kvartetten" konserterade han flitigt fram till 1912 med riksomfattande turnéer i Sverige, och spelade en repertoar av nordisk kammarmusik: Berwald, Grieg och Stenhammar. Bland insatserna som Aulin gjorde som tonsättare finns den tredje violinkonserten i c-moll. Han komponerade emellertid även mycket kammarmusik och en större mängd salongsartade verk för violin och piano. Däribland de uppskattade Fyra akvareller för violin och piano från 1899 (som här framförs i Mats Bergströms arrangemang för violin och gitarr). Aulins tonspråk hör egentligen inte hemma i den nationalromantiskt färgade nordiska traditionen – i hans oeuvre syns snarare en centraleuropeisk ådra. I Fyra akvareller finns dock ömsom ett sentimentalt och längtansfullt sinnelag, ömsom en snärtig och nästan folkligt förankrad lekfullhet.

Tarquino Merula (1595–1665) var en italiensk tonsättare, organist och violinist under den tidiga barocken. Verksam i huvudsak i Cremona, också som maestro di cappella vid katedralen, kom han att bli en av de mest progressiva italienska tonsättarna under det tidiga 1600-talet. Han arbetade fram nya musikaliska idéer, bl.a. kantaten och sinfonian. Hans verk Ciaccona är av variationskaraktär och har en fast basgång. En glad, hurtig och livgivande komposition.

FREDAG 4.8.2017

12.00 Ålands konstmuseum, Mariehamn
Renässansjazz och cellofest

Giuseppe Colombi (1635–1694)
Chiacona

Anders Hillborg
Pablo Ortiz
Rolf Wallin
Jouni Kaipainen
Steven Stucky

Variationer över Colombis
tema för solocello

Jazzstandards

Bernice Petkere
"Close Your Eyes"

Ann Ronell
"Willow Weep For Me"

Kay Swift
"Fine and Dandy"
Improvisation

Margareta Bengtson (harpa, sång)

Mats Bergström (gitarr)

Svante Henryson (cello)

Jonas Nordberg (luta, teorb, barockgitarr)

Kati Raitinen (cello)

Amalie Stalheim (cello)

Konserten slutar ca kl. 13.10

Den italienske barockmusikern och tonsättaren **Giuseppe Colombi** (1635–1694) fick 1674 titeln maestro di cappella i Modena. Han skrev en rad verk av varierande karaktär; hans Chiacona har ett lättsamt tema som har här har omarbetats i variationsform.

Variationerna över Giuseppe Colombis Chiacona kom ursprungligen till som en födelsedagsgåva till cellisten Anssi Karttunen. Ett antal tonsättare bjöds att skriva dem, och det blev slutligen en uppsättning av trettioen stycken variationer. Detta är en unik demonstration av hur många möjligheter variationen som form har att erbjuda och hur man kan reagera på Chiaconan.

Somliga tonsättare tar det rytmiska och harmoniska skelettet från ursprungsverket och fyller ut det, andra tar arkitekturen och sätter nya möbler i den. Variationerna skrevs av tonsättarna utan deras vetskap om vem annars som deltog.

Sedan följer tre låtar av kvinnliga Tin Pan Alley-kompositörer: **Bernice Petkere**, **Ann Ronell** och **Kay Swift**. Tin Pan Alley är ett samlingsnamn för ett antal New York-musikutgivare och sångskribenter som dominerade populärmusiken i USA i slutet av 1800- och början av 1900-talet. Namnet syftade ursprungligen på en specifik plats på Manhattan.

FREDAG 4.8.2017

19.00 Sankt Görans kyrka, Mariehamn
Early Folk – and late

Robert Kahn (1865–1951)

Pianokvartett nr 1, op. 14

I. Allegro ma non troppo

II. Andante

III. Allegro molto

Svante Henryson (1963–)

3x3

Paus

"Early Folk"

John Dowland (1563–1626)

Henry Purcell (1659–1695)

Svensk folkmusik

Paus

Johannes Brahms (1833–1897)

Stråksexett B-dur, op. 18 (1862)

I. Allegro ma non troppo

II. Andante, ma moderato

III. Scherzo: Allegro molto

IV. Rondo: Poco allegretto e grazioso

Margareta Bengtson (harpa, sång)

Mats Bergström (gitarr)

Svante Henryson (cello)

David Huang (cembalo)

Paavali Jumppanen (piano, orgel)

Daniel Migdal (violin)

Jonas Nordberg (luta, teorb, barockgitarr)

Johanna Persson (viola)

Kati Raitinen (cello)

Amalie Stalheim (cello)

Lena Willemark (violin, sång)

Cecilia Zilliacus (violin)

Ylvali Zilliacus (viola)

Konserten slutar ca kl. 21.40

Den tyske tonsättaren **Robert Kahn** (1865–1951) skulle få ett visst inflytande i musikhistorien. Han undervisade ett flertal musiker som hade vida framgångar på 1900-talet. Han skrev musik med en intim, lyrisk prägel som har fått en färgning av Schumann, Schubert och inte minst Brahms. Han hade träffat den sistnämnde på 1880-talets senare hälft i Wien och blivit erbjuden lektioner som han av olika orsaker skulle tacka nej till. Kahn hade under 1890-talet varit repetitör, och han skulle så småningom, p.g.a. av nazisterna

och sin judiska börd, åka till England.

Hans första Pianokvartett utmärker sig en aning i det samtida musikaliska landskapet. Den skrevs när han var 25 år. Första satsen har en dramatisk öppning och skriker framåt i ett egensinnigt mörker. Andra satsen, som andas frid, bär med sig inslag av Schubert. Den sista satsen, med tempobeteckningen Allegro molto, är frenetisk, ja, närmast rastlös, i sitt uttryck.

Svante Henrysons (1963–) trio 3x3 är tidlös till sin art och är skriven för violin, cello och gitarr. Verket är komponerat

direkt för Cecilia Zilliacus, Mats Bergström och tonsättaren själv. Henryson har tagit det specialskrivna ett steg längre, genom att satserna är uppkallade efter utövarnas förnamn. Satsernas temata är dessutom utvunna ur bokstäverna i respektive namn. Både europeisk, indisk och grekisk solmisering används: C-E-C-sl(B)-La(A)-ml(E)-A, Mi(E)-A-Ti(B)-Ess, Sa(C)-Vu(E)-A-Ni(B)-Ti(B)-E. Allt i verket har med talet 3 att göra: antal instrument, antal satser, taktarter, rytmer, taktantal, temata etc etc. 3x3 uruppfördes på Umeå Kammarmusikfestival 2012.

Stråksextetten var som kompositionsform inte särskilt förekommande före **Johannes Brahms** (1833–1897) tid. Det framstår därför som underligt att Brahms skulle skriva sextetter före han började arbeta med den vanligare kvartettform som Haydn, Mozart och Beethoven hade ägnat sig åt så mycket. Brahms Sextett i B-dur komponerades 1860 och publicerades två år senare. Dess fina tilltal grundar sig inte bara på cellostämmornas klangfullhet, men öppnar sig som en rad av uttrycksmässiga möjligheter och färger för alla instrument. I den första satsen, som är rik på teman och är rytmiskt välutarbetad, finns en mild atmosfär.

Den andra satsen består av ett tema med sex variationer och har en mera dramatisk utvecklingslinje. Tredje satsen, ett scherzo, har en härligt rustik smak. I det avslutande rondot känner man igen något av Schubert.

LÖRDAG 5.8.2017

10.30 Alandicas foajé, Mariehamn
Sverige, Finland, Ryssland. Ett samtal
om variationens betydelse för
hjärnan, hjärtat och politiken.

Musik av Jean Sibelius, Bartok,
improvisation.

Margareta Bengtson (harpa, sång)
Mats Bergström (gitarr)
Olof Ehrenkrona
(Sveriges generalkonsul på Åland)
Fredrik Ullén (hjärnforskare, pianist)
Johanna Wassholm (historiker)
Cecilia Zilliacus (violin)

Konserten slutar ca kl. 12.00

HAND * MADE

STALLHAGEN

HEFEWEIZEN

VETEÖL VEHNÄOLUT

SLOW 4,7% BEER

THE SLOW BEER
HAND * MADE
www.stallhagen.com

medverkande →

MARGARETA BENGTSON, sång, harpa

Margareta Bengtson är sångerska, harpist, arrangör och kompositör, utbildad vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm, och kanske mest känd för den breda publiken som en av grundarna till vokalsembeln The Real Group, som rönt stora framgångar både i Sverige och internationellt. För ett antal år sedan lämnade hon vokalgruppen och har sedan dess framträtt som solist både som sångerska och harpist i vitt skilda sammanhang och gett ut flera skivor i eget namn.

Hon samarbetar numera både med Sveriges jazzelit och finaste improvisationsmusiker, såväl som med klassiska kammarmusiker, körer och orkestrar. Hon turnerar regelbundet i Europa och Asien med olika samarbetspartners.

Margareta vill gärna röra sig i olika musikaliska världar eftersom hon tycker att det ena uttrycket berikar det andra, och det viktigaste är mötet i stunden med medmusikanter och publik. Förhoppningen är att musiken kanske kan bli ett uttrycksmedel för känslor och upplevelser som annars skulle kunna vara svåra att sätta ord på.

Vad är variation för dig?

Variation är för mig t.ex. omväxling, nyfikenhet, en vilja att utforska saker och ting, att ha olika infallsvinklar på samma sak, att hålla någonting levande... Jag spelar ofta med jazzmusiker som improviserar och försöker själv gärna vara i den världen, och då är ju en del av själva poängen att det blir variation. Det är helt naturligt när man t.ex. improviserar över en given melodi eller givna ackord.

Vad är din favoritvariation?

Livet självt haha..!

Vad är Åland för dig?

Min relation till Åland är lite blygsam men kärleksfull. Var i Mariehamn ca två timmar när jag var elva år och vi åkte på en typiskt dagskryssning med min skolklass... Tror väl att The Real Group varit på Åland också och sedan har jag varit med under Alandia Jazz vid i alla fall två tillfällen. Jag ser verkligen fram emot att få vara på Åland en hel vecka denna gång, och i denna kontext i ett s.k. "klassiskt sammanhang", det känns mycket inspirerande! Hoppas hinna gå lite barfota på några åländska berghällar också nästanstans...

Vad innebär kamarmusik för dig?

Kamarmusik är oerhört inspirerande för mig. Det är så roligt och spännande att få möta andra musiker både i repetitions- och konsertsammanhang, och få ta del av deras sätt att ta sig an musik av olika slag, men också att bara få umgås och utbyta mänskliga erfarenheter är lika viktigt! Det känns extra roligt när det är festival också, för då träffar man kanske musiker och kollegor som man normalt inte "hänger med varje dag"...

MATS BERGSTRÖM, gitarr

Gitarristen Mats Bergström (f. 1961 i Gävle) växte upp i en musikerfamilj i Stockholm. Efter examen från Kungliga Musikhögskolan, ett läsår i London och debutkonsert i Wigmore Hall verkade han under 1980-talet främst som studiomusiker på såväl elektrisk som akustisk gitarr. Två års studier vid Juilliard School i New York i början av 1990-talet följdes av en medveten inriktning på kammarmusik. Idag hörs han ofta vid sidan av någon av våra främsta sångare eller som gränsöverskridande solist och ensemblemusiker.

Inom ramen för BBC Proms 2011 gjorde han succé i Royal Albert Hall med Electric Counterpoint av Steve Reich. Året därpå utkom hans inspelning av samma verk på CD och Blu-ray. I hans diskografi märks även Schuberts Die schöne Müllerin med Olle Persson (Caprice), My Love med Malena Ernman (BIS), Sångers utan ord med Georg Riedel (Naxos), Tárrega: Guitar Music (Naxos) samt Dadodado (Mats Bergström Musik).

Under de senaste konsertsäsongerna har uppdrag med Mahler Chamber Orchestra, Ensemble Modern, London Sinfonietta, Barcelona 216, Anne Sofie von Otter och

Malena Ernman fört honom till Wiener Musikverein, Berliner Philharmonie, Royal Festival Hall (London), Teatro Colón (Buenos Aires) Théâtre du Châtelet (Paris) och Dalhalla (Rättvik). Han har också presenterat sin tolkning av Bachs samlade verk för soloviolin, Sei Solo, i Kulturhuset i Ytterjärna.

Mats Bergström är sedan 2006 ledamot av Kungliga Musikaliska Akademien. 2011 förlänades han medaljen Litteris et Artibus.

Vad är variation för dig?

"Variation" är i vardaglig mening: "Välgörande omväxling". Men som den musiknörd jag nu är, så förknippar jag i hög grad termen med musikens "variationsverk".

Vad är din favoritvariation?

Min favoritvariation kan vara i musik, eller något helt annat. På restaurangen: Laxvariation. Inom musiken måste jag framhålla två av de verk, som framförs under Katrina-festivalen: Bachs Goldbergvariationer och så den monumentala Chaconnen eller Ciacconan, som består av 32 variationer över en ackordföljd.

Vad är Åland för dig?

Åland är skärgård och sjöfart för mig. Mer specifikt Sea Cloud, ett fartyg som jag seglade med i Karibien för över 25 år sedan och som hade hemmahamn i Mariehamn.

Vad innebär kammarmusik för dig?

Kammarmusiks betydelsefulla kännetecken är de intima formaten och den demokrati som präglar de konstnärliga besluten.

Vad är variation för dig?

Mångsidighet och omväxling som ger oss möjlighet att se världen omkring oss ur olika perspektiv och som vädjar till alla våra sinnen.

Vad är din favoritvariation?

Årstidernas växlingar.

Vad är Åland för dig?

Ett landskap som har hittat sin balans i förändringen.

Vad innebär kammarmusik för dig?

Intimitet och känslor.

OLOF EHRENKRONA,**Sveriges generalkonsul i Mariehamn**

Olof Ehrenkrona var fram t.o.m. september 2014 stabschef hos utrikeminister Carl Bildt. Han har tjänstgjort som sakkunnig

i Ekonomidepartementet och som planeringschef i Statsrådsberedningen, varit ledarskribent och kolumnist i Svenska Dagbladet samt innehaft ett antal utrednings- och styrelseuppdrag.

ÅLANDS KONSTMUSEUM presenterar den åländska konsten ur ett brett perspektiv, från bildkonst och skulpturer till videoinstallationer. Därtill visar museet specialutställningar som kontinuerligt erbjuder besökarna nya konstintryck och influenser. Årets sommarutställning **ARVET** bjuder på en blomsterexplosion där konstnär Keathy Ericsson-Jourdan tar historiska folkdräktsmönster till helt nya dimensioner. Utställningen pågår 10.5 - 10.9 och ingår i firandet av Finland 100 år.

SVANTE HENRYSON, cello

Svante Henryson växte upp i Umeå, där han började sin musikerbana som el- och kontrabasist inom rock och jazz. Efter studierna, bl.a. vid Musikaliska Akademien i Prag, blev han rekordung solobasist i Oslo Filharmonien. Därefter följde ett musikaliskt lappkast och han flyttade till USA för att bli elbasist i ett världsberömt hårdrockband.

Under de många långa världsturnéerna lärde han sig ytterligare ett instrument: cello – hans unika spelstil är gränssprängande i både klanger, teknik och inte minst genremässigt. Med sina tre instrument rör sig Svante obehindrat inom ett osedvanligt stort musikaliskt spektrum, vilket den digra listan på prominenta samarbetspartners inom vitt skilda genrer vittnar om.

Svante Henryson är också en prisbelönt tonsättare. På verklistan återfinns orkesterverk, kammarmusik, körverk, bl.a. det

samiskspråkiga oratoriet *Vidderna Inom Mig*, och solokonsert, bl.a. för moderna instrument såsom elbas och steelpans. Hans *Sonat för soloviolin* utsågs till Årets Kammarmusikverk 2010.

Svante Henryson är ledamot av Kungliga Musikaliska Akademien, och konstnärlig ledare för Umeå Kammarmusikfestival. År 2014 fick han P2:s Jazzkatten/Årets Musiker, och belönades 2015 med det prestigefyllda Nordiska Rådets Musikpris.

Vad är variation för dig?

Det varierar.

Vad är din favoritvariation?

Vädret.

Vad är Åland för dig?

Varken Finland eller Sverige - ett säreget land.

Vad innebär kammarmusik för dig?

Musik där varje enskild musiker hörs och är lika mycket värd.

DAVID HUANG, piano

Efter att ha vunnit Solistpriset 2014, Sveriges största tävling för klassiska musiker, har den Stockholmsbaserade svensk-kinesiske pianisten David Huang (f. 1988) etablerat sig bland landets mest intressanta och framstående unga artister idag.

Utsedd till Sveriges Radios P2 Artist in residence 2014–2016 har David gjort åtskilliga inspelningar och konserter både i radio och TV. Han har framträtt som solist, kammarmusiker och med orkestrar som Sveriges Radios Symfoniorkester, Göteborgs Symfoniker och Gävle Symfoniorkester. Som P2-artist har David också flitigt gästade flertalet radioprogram såsom Duellen tillsammans med Louise Hoffsten och Klassisk förmiddag.

David fick sitt första stora genombrott i 2012 när han vann prestigefyllda Vera Lotar-Schevchenko International Piano Competition i Yekaterinburg. Detta gjorde honom även historisk som förste svensk någonsin att vinna en pianotävling i Ryssland. Han framförde i finalen två konserter av Mozart och Liszt tillsammans med Ural Philharmonic Orchestra.

David's brinnande intresse för kammarmusik har lett till många väl etablerade

samarbeten med några utav Skandinaviens främsta musiker. År 2015 bildade han tillsammans med svenska violinisten Daniel Migdal och norska cellisten Frida Fredrikke Waaler Waervågen trion LEK. En pianotrio dedikerad till att utforska nya gränser och uttryck men också spela den nästintill outtömliga, magnifika repertoar som finns.

Sina bachelorstudier gjorde David för professor Stefan Bojsten vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm och senare masterstudier för professor Jiri Hlinka och Håvard Gimse vid Barratt Dues Musikinstitut i Oslo. Han avslutade sin studietid med ett solistdiplom vid Edsbergs slott för professor Mats Widlund.

Vad är din favoritvariation?

Variationen mellan de olika årstiderna, särskilt när vinter blir till vår.

Vad är Åland för dig?

Jag har faktiskt aldrig varit på Åland. Så det är ingenting för mig än så länge. Men jag ser fram emot att fylla min tid här med fina upplevelser och musicerande.

Vad innebär kammarmusik för dig?

Det innefattar så mycket för mig. Det är den finaste formen av socialt umgänge, den intimaste och mest personliga formen av musicerande. Att träffa musiker för första gång och genom kammarmusiken lära känna varandra.

PAAVALI JUMPPANEN, piano

Paavali Jumppanen är en internationellt erkänd pianist, en omstörtande uttolkare både i hem- och utlandet, en konsertsolist, en kammarmusiker, en recitatör. Hans breda repertoar spänner över hela litteraturen, alltifrån Bach till dagens avantgardemusik. Han har arbetat med en mängd samtida tonsättare och uruppfört många solopiano- och kammarmusikverk, av bl.a. Pierre Boulez, William Duckworth, Henri Dutilleux, samt inhemska tonsättare som Perttu Haapanen och Lauri Kilpiö.

Paavali Jumppanen studerade vid Sibelius Akademin, och arbetade senare med Krystian Zimerman vid Musikakademin i Basel där han också studerade bl.a. orgel och fortepiano. Jumppanen har en stor diskografi bakom sig som har fått fina omdömen i internationell press, bl. a. "the best recorded disc of Boulez's piano music so far" (The Guardian), och han har spelat in samtliga pianosonater av Beethoven på Ondine.

Vad är din favoritvariation?

Variation i musik är för mig det mest intressanta då det handlar om organisk utveckling eller när musikaliskt material på något sätt skapar sig själv på nytt. Tekniska eller flinka variationer tilltalar mig inte, men fria och oväntade nya musikaliska rutter är alltid inspirerande, precis som i Beethovens sena variationer.

IRINA MATAEVA, sopran

Irina Mataeva föddes i Tiumen, Ryssland. År 1999 tog hon examen från Rimsky-Korsakov-konservatoriet i S:t Petersburg. Från 1998 har hon varit solist vid Mariinsky Akademin för unga sångare där hon har haft åtskilliga framträdande roller.

Irina Mataeva har vunnit priser i ett antal stora tävlingar, bl.a.: VI International Rimsky-Korsakov Young Opera Singers (S:t Petersburg, 2000), All-Union Yuri Gulyaev Opera Singers' Competition (Tyumen, 1997). 2007 fick hon S:t Petersburgs mest prestigefulla teaterpris, Golden Sofit, för rollen Jenüfa i operan Jenüfa (nominerad i kategorin "Bästa kvinnliga roll i musikteater").

Mataeva har turnerat över stora delar av världen och medverkat som solist i Mozarts Rekviem och Mahlers fjärde och sjunde symfonier.

DANIEL MIGDAL, violin

Daniel Migdal är en eftertraktad violinist som är verksam som solist och kammarmusiker i Sverige och utomlands. Som solist har han framträtt med bl.a. Sveriges Radios Symfoniorkester, Incheon Symphony Orchestra, Gävle Symfoniorkester och Västerås Sinfonietta. Som kammarmusiker har han framträtt på många av de största scenerna i Sverige och på festivaler som Båstads Kammarmusikfestival, Gotland Chamber Music Festival, Musik i Siljan, Hardanger Musikkfest (Norge), Busan Chamber Music Festival (Sydkorea) och Aspekte Festival (Österrike).

Tillsammans med gitarristen Jacob Kellermann bildar han Duo KeMi, som vann första pris i "Aschaffenburg Internationalen Wettbewerb für Kammermusik mit Gitarre" och spelar regelbundet på festivaler och kammarmusikserier i Europa och

Asien. Under 2017 är han och Kellermann aktuella med deras gemensamma debutskiva med musik av Franz Schubert.

Daniel är konstnärlig ledare och initiativtagare till konsertserien "Förstaparkett", en prisad kammarmusikserie som spelar klassisk musik för en ung och ny publik. Tillsammans med sin syster Natalie Migdal driver han Migdal Strings, ett stråkkollektiv som samarbetar med artister som bl.a. Peter LeMarc och Loreen och spelat in musik till nyuppsättningen av Doktor Glas på Dramaten. Framträdanden säsongen 2017–2018 inkluderar bl.a. en turné i Kina med gitarristen Jacob Kellermann, framträdanden på festivalen Avigdor Classics i Schweiz och en skivinspelning med musik av Albert Schnelzer på skivbolaget BIS.

Daniel spelar på en violin av Januarius Gagliano, byggd 1756, som han lånar av Handelsbanken.

JONAS NORDBERG, luta, gitarr

Den svenske lutenisten och gitarristen Jonas Nordberg tillhör den nya generationen musiker. Efter en examen från Mozarteum i Salzburg, har han varit en mycket aktiv utövare på luta och äldre tiders liknande instrument. Hans repertoar varierar från tidig renässansmusik till samtida experimentell musik.

Han har framträtt vid åtskilliga festivaler och evenemang på senare tid, bl.a. Kammermusikfest Lockenhaus, Greenwich Early Music Festival, Stockholm Early Music Festival, BAM New York, National Sawdust NYC och Concertgebouw Brügge. Nordberg har samarbetat med sångare som Ruby Hughes, Lena-Susanne Norin, Susanne Rydén, Olle Persson, Christina Larsson Malmberg och Elin Rombo. Som continuo-spelare har han spelat med bl.a. Concerto Köln, Orchestra of the Age of Enlightenment, Concerto

Copenhagen, Drottningholm Baroque Ensemble. I mars 2017 kom en ny utgåva på BIS Records under titeln Heroines tillsammans med Ruby Hughes, sopran, och Mime Yamahiro-Brinkmann, barockcello.

Vad är variation för dig?

Variation är definitionen av mitt arbete, som lutenist spelar jag en mängd olika instrument i olika storlekar och stämningar, i sättningar från solo-konsert och kammarmusik till opera. Variationen i uttryck och behovet av snabbt kunna ställa om och skapa plötsliga kontraster tar jag med mig i alla stycken jag spelar.

Vad är din favoritvariation?

Klimatfrågan till trots tycker jag mycket om att kliva in i ett flygplan i isande vinterstorm och kliva ur i 25 grader och strålande sol.

Vad är Åland för dig?

Kammarmusik, bastu och bad.

Vad innebär kammarmusik för dig?

En total närvaro och ett ständigt utbyte av att ge och ta impulser. En intim kontakt i ständig förändring.

JOHANNA PERSSON, viola

Johanna Persson började sin utbildning i Göteborg 1987, där hon tog musiker- och solistdiplomexamen i violaspel. Sedan studerade hon även i Berlin vid Hochschule der Künste. Debutkonserten gjordes med Waltons violakonsert tillsammans med Göteborgs Symfoniker.

Efter att ha verkat som stämledare i orkestern vid Göteborgsoperan har hon efter 2013 koncentrerat sig på uppdrag som kammarmusiker, solist och pedagog. 1999 bildades den flitigt anlitade stråkktrion ZilliacusPerssonRaitinen, med ambitionen att utforska och utöka repertoaren för stråkktrio, där hon är verksam.

Trion samarbetar ofta med musiker såsom Bengt Forsberg, Henrik Goldschmidt, m.fl. och har gett ut flera skivor, varav två belönats med Grammisutmärkelser. Persson har också tilldelats flera betydande priser vid internationella violatävlingar.

Vad är variation för dig?

Förnyelse.

Vad är din favoritvariation?

Havets oändliga variationer i skepnad.

Vad är Åland för dig?

Hav och närhet...

Vad innebär kammarmusik för dig?

Närhet i musik och samarbete.

KATI RAITINEN, cello

Kati Raitinen har etablerat sig som en av Sveriges mest framträdande musiker. Förutom sin tjänst som solocellist i Kungliga Hovkapellet driver hon tillsammans med stråkktrion ZilliacusPerssonRaitinen kammarmusikserien "Äntligen måndag" i Stockholms konserthus.

Raitinen framträder regelbundet på festivaler runt om i världen och har gjort otaliga inspelningar för radio och TV, varav den senaste, De sju dödssynderna av Johan Ullén, sändes på SVT 2013.

Hon har spelat som solist med de flesta svenska orkestrarna. Raitinen studerade i Helsingfors för professor Martti Rousi och i Stockholm för professor Frans Helmerson.

Vad är variation för dig?

Variation är det underbara med rutiner.

Vad är din favoritvariation?

En överraskning!

Vad är Åland för dig?

Ett osannolikt härligt undantag.

Vad innebär kammarmusik för dig?

Allt!

AMALIE STALHEIM, cello

Norska cellisten Amalie Stalheim (f. 1993) började spela cello när hon var sex år gammal vid Bergen Kulturskole och studerar nu sitt andra år master på Edsbergs slott vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm. År 2015 vann Amalie både Ljunggrenska tävlingen och Yamaha Music Foundation Europe musiktävling. Amalie har deltagit i det prestigefyllda Verbier Festival Academy och sommaren 2015 blev hon utpekad till Cellist of the Year samt mottog Firmenich Prize.

Amalie var årets Ung Svensk Solist 2016 på Scenkonst Sörmland och har tidigare spelat på olika festivaler som Vinterfestspillene i Røros och Fartein Valen Festivalen. Sommaren 2017 är hon inbjuden som artist till flera stora internationella festivaler som Festspillene i Bergen. Hon har varit solist med bl.a. Bergen Filharmoniske Orkester, och har nyligen framträtt som solist med Gävle Symfoniorkester, Bergen Filharmoniske Ungdomsorkester och Univeristy of Gothenburg Symphony Orchestra.

Amalie har mottagit stipendier från Kungliga Musikaliska Akademien, den Nordiska Första St Johannisorden och Sigmund Skages Minnefond. Hon var även nominerad till Statoils Millionstipend för unga klassiska musiker hösten 2016.

Amalie spelar på en cello av Peter Westerland från 2016.

Vad är variation för dig?

Variation finns för mig i allt; årets fyra årstider, musik, mat, konst, kulturer, relationer med familj och vänner. För mig är det viktigt att ha en stabilitet i livet, men det är lika viktigt för mig att våga göra något nytt, ta chanser och variera min vardag. Variation inom musik handlar om att hitta balansen mellan ett sätt att spela på och sen kunna improvisera och vidareutveckla det. Jag tror ett liv med variation är ett rikt liv.

Vad är din favoritvariation?

Min favoritvariation är att resa. Jag tycker det är givande och intressant att byta miljö och uppleva nya städer och kulturer.

Vad är Åland för dig?

Första gång jag åkte till Åland var för ett år sen. Jag var solist i Saint-Saëns cellokonsert på tre barnkonserter, tillsammans med Gävle Symfoniorkester. Det var fantastiskt att spela för alla skolbarn som lyssnade så uppmärksamt och tålmodigt. Det ska bli väldigt roligt att få komma tillbaka till Åland och uppleva och se mer av ön!

Vad innebär kammarmusik för dig?

Kammarmusik är det som ligger mitt hjärta närmst. För mig betyder kammarmusik möte med nya människor, olika kulturer, spelstilar och tolkningar. Det bästa med kammarmusik är utrymmet för spontanitet och inte minst; variation. Man måste vara fokuserad hela tiden och samtidigt vara beredd att kompromissa, lyssna efter vad de du spelar med vill göra och kunna argumentera för dina egna idéer. Och ibland behöver man inte ens prata med sina medmusiker; utan man visar med en blick, en ny klangfärg eller en annan dynamik. Det är då det blir de magiska stunderna på scenen.

FREDRIK ULLÉN, hjärnforskare, piano

Fredrik Ullén, född 1968 i Västerås, är en svensk pianist och professor i kognitiv neurovetenskap vid institutionen för kvinnors och barns hälsa vid Karolinska institutet.

Ullén studerade piano för Gunnar Hallhagen och Irène Mannheimer vid Kungliga Musikhögskolan med examen 1993, och för Liisa Pohjola vid Sibelius Akademin, samt i Tyskland. Ullén disputerade 1996 vid Karolinska institutet, där han 2006 blev docent och 2010 professor i kognitiv neurovetenskap.

I egenskap av pianist och forskare är han även knuten till forskningsprojekt vid Stockholm Brain Institute (SBI). Ullén har gjort en mängd skivinspelningar bland vilka de första samlade inspelningarna av György Ligetis samtliga pianoverk någonsin har rönt stor internationell uppmärksamhet. Han är också den förste att spela in Kaikhosru Shapurji Sorabjis 100 Études transcendentas. För sina inspelningar har han fått flera internationella musik-/kritikerutmärkelser.

Han har bland annat spelat i duo med oboisten Helen Jahren. Duon uruppförde verk av Kim Hedås och Märten Josjö med

flera. I andra duo-konstellationer framträder han tillsammans med slagverkaren Jonny Axelsson och cellisten Judit Csatoszegi. Fredrik Ullén invaldes 2007 som ledamot av Kungliga Musikaliska Akademien.

Vad är variation för dig?

Variation och selektion är grundförutsättningarna för kreativitet och utveckling i alla sammanhang tror jag. Vi ser det i evolutionen men också i mänsklig kreativitet inom alla möjliga fält. Om vi tänker specifikt på musik, så är ju en av de mest universella och grundläggande teknikerna även där att variera och förändra ett grundmaterial. Hjärnan gillar variation!

Vad är din favoritvariation?

Alltid svårt att välja favoriter men inom musiken var det jag först tänkte på när jag såg frågan de stora variationsverken av Bach, som Goldbergvariationerna eller Chaconnen ur d-moll-partitan. Fraktala bilder inom matematiken är mycket suggestiva: variationer i det oändliga. Sedan är jag en stor naturälskare och bland mångfalden av arter och former i naturen hittar man många underbara exempel på teman med variationer.

Vad är Åland för dig?

Åland har jag besökt många gånger med båt ända sedan barndomen, så en första association är väl till trevliga minisemestrar. Sedan vet jag att landskapet och naturen är mycket vacker och jag skulle gärna åka runt mer på öarna.

Vad innebär kammarmusik för dig?

En av de bästa formerna av mänskligt umgänge!

JOHANNA WASSHOLM, forskare

Johanna Wassholm är forskare och timplärare i historia vid Åbo Akademi. Hon har många forskningsintressen, t.ex. etnicitet och rörlig handel, nationella och språkliga identiteter, historiebruk och historiekultur, finsk-ryska relationer och den akademiska lärutbildningens historia.

Den pågående forskningen kretsar kring kulturmöten mellan lokalsamhälle och etniska minoriteter (romer, judar, tatarer, ryssar) som försörjde sig genom rörlig handel kring sekelskiftet 1900. Hon undersöker inom ramen för projektet "Åbo Akademi 100 år" grundandet av Pedagogiska fakulteten vid Åbo Akademi i början av 1970-talet och de utmaningar den akademiska lärutbildningen ställdes inför i inledningsskedet.

Wassholm fungerar även som lärare i nätbaserade grundstudier i historia som erbjuds av Öppna Universitetet vid Åbo Akademi.

Vad är variation för dig?

Variation för mig är något som kännetecknar såväl naturen som det mänskliga samhället. Mänskligheten uppvisar variation och förändring dels i samtiden, dels över tid. Det är framför allt variationen över tid som historikern studerar och vill förklara. Om förändringen inte fanns skulle det inte finnas något behov av historia.

Vad är din favoritvariation?

Min favoritvariation är nog variationen som sådan – utan den skulle världen vara fullkomligt ointressant. Det är bara genom variationen, d.v.s. när vi konfronteras med något eller någon vi inte är, som vi kan förstå oss själva som individer. Att vi som individer har förmåga och vilja att variera oss över tid är också en förutsättning för att vi ska utvecklas som människor.

Vad är Åland för dig?

Sommar, sol och semester.

Vad innebär kammarmusik för dig?

Kammarmusik för mig är ett rätt oskrivet kapitel. Men jag ser fram emot att delta i festivalen och vidga mina vyer.

Ömsen
FÖRSÄKRINGAR

LENA WILLEMARCK, sång

Lena Willemark har blivit en centralgestalt inom den svenska folkmusiken och en banbrytande genreöverskridande sångerska. Från sin uppväxt i Älvdalen bär hon med sig en unik musikskatt som hon tillägnat sig från sina läromästare.

Efter åren på Kungliga Musikhögskolan i Stockholm har hon, på egen hand eller i samarbete med andra, ständigt vidgat sitt uttryck. Med åren har hon alltmer kommit att framstå som en av Nordens mest mångsidiga artister – mycket för sin unika förmåga att forma olikheter till en odelbar helhet. Färden och utforskandet av musiken fortsätter med oförminskad kraft, men folkmusiken är och förblir hennes vandringsstav.

Willemark har som sångerska och spelman arbetat tillsammans med en rad musiker i olika genrer, här kan nämnas bl.a. Frifot, Elise Einarsdotter, Karin Rehnqvist, Anders Jormin, Ale Möller, Marilyn Mazur, Kirsten Bråten Berg, Det Norske Kammerorkester, Kungliga Filharmonikerna och Göteborgs Symfoniker.

En annan del av hennes skapande utgörs av komponerandet – hon har i alla olika

konstellationer under åren komponerat och arrangerat en mängd musik. Hon har dessutom tagit emot en rad utmärkelser, däribland fyra Grammisar, varit nominerad till Nordiska Rådets Musikpris, är ledamot av Kungliga Musikaliska Akademien samt Riksspelman. 2011 mottog hon utmärkelsen Litteris et Artibus.

År 2017 utsågs hon till Hedersdoktor vid Högskolan i Dalarna och valdes också in som ledamot i hederskollegiet vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm.

Vad är variation för dig?

Variation är *livet* självt. Ibland subtila variationer, ibland omskakande.

Vad är din favoritvariation?

Min favoritvariation är fördjupning och nyskapande. Huvudsaken är att den är *levande*. Variation är ett berättande, en ständigt pågående process.

Vad är Åland för dig?

Åland har en alldeles speciell plats i mitt hjärta. När jag var barn var min far väldigt sjuk och långa perioder låg han på sjukhus. Men två somrar i rad fick vi fantastiska veckor, hela familjen på Horsholm. En ofattbart stark lycka. Och det var mitt första riktiga möte med havet. När jag blev äldre återkom jag och min syster till samma plats för underbara semestrar.

Vad innebär kammarmusik för dig?

Kammarmusik är ett intimt möte i musiken.

CECILIA ZILLIACUS, violon

Cecilia Zilliacus (f. 1972) mångsidiga repertoar av solistiska och kammarmusikaliska verk har genom åren fört henne in i ett oräkneligt antal samarbeten med tonsättare och symfoniorkestrar. Hennes intresse för nyskrivna verk och nutida musik har resulterat i flera kompositioner som skrivits särskilt för henne. Hon har också gästtat en rad av världens ledande konserthus, bl.a. Kölner Philharmonie och Carnegie Hall i New York. Hon är en drivande kraft i den flerfaldigt prisbelönade svenska stråkrion ZilliacusPerssonRaitinen.

Efter studierna vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm för professor Harald Thedéen och vid Hochschule für Musik und Tanz, Köln, för professor Mihaela Martin, tog karriären fart 1997 med segern i Kungliga Musikaliska Akademiens prestigefyllda tävling Solistpriset samt förstapris i Nordiska solistbiennalen i Trondheim. Cecilia har haft många betydande uppdrag och tilldelats hedersamma utmärkelser. Flera av hennes skivinspelningar har belönats med en Grammis. Fr.o.m. hösten 2014 fungerar hon som konstnärlig ledare för Katrina kammarmusik på Åland.

Sjökvarteret i Mariehamn
Öppet alla dagar 11–21

Ekonomiegatan 2
Mariehamn
Tel. +358 18 19880

Nya Apoteket

Norragatan 17 • Mariehamn
tel. +358 18 16511
www.apoteket.ax

YLVALI ZILLIACUS, viola

Efter avslutade studier i London och Berlin har Ylvali Ziliacus haft den stora glädjen att medverka vid många festivaler, både som solist och kammarmusiker – bland annat Ernen Musikdorf i Schweiz, Prussia Cove Open Chamber Music och Ulverston Chamber Music Festival i England, Recife Virtuoso International Music Festival i Brasilien och Hague Chamber Music Festival i Holland.

Förra sommaren spelade hon vid Båstad Kammarmusikfestival för andra gången, denna gång tillsammans med sin stråkktrio, Lendvai String Trio, en kritikerrosad ensemble som bildades 2004 i London. Trion har framträtt i bland annat Wigmore Hall, Kings Place, Purcell Room och Concertgebouw och blev 2011 tilldelade det prestigefyllda Kersjes Prize i Holland. Trions diskografi som prisats av bland annat Gramophone inkluderar samtliga verk av Beethoven, Röntgen och Martinu.

Ylvali är även intresserad av tidstroget musicerande och 2003–2007 var hon stämledare i English Concert under ledning av Andrew Manze. 2009–2013 var hon stämledare i Musica Vitae i Växjö med vilka hon ofta framträdde som solist. Sedan

hösten 2015 har hon varit gäststämledare i Kungliga Hovkapellet i Stockholm och under 2017–2018 kommer hon ha ett så kallat "associate membership" hos Mahler Chamber Orchestra.

Hon har äran att få låna en viola från Järnåkerfonden, byggd av Storioni år 1776.

Vad är variation för dig?

Vad är din favoritvariation?

Variation är livets krydda heter det ju. Något jag verkligen uppskattar är den lilla variationen i det stora sammanhanget. Lite mer eller mindre salt kan som vi alla vet ha stor betydelse för smakupplevelsen av en viss maträtt. Kanske ännu mer subtilt men lika betydelsefullt för mig personligen, är variationen av hur jag själv upplever eller tolkar något, utan att det nödvändigtvis syns, hörs eller uppfattas av någon annan. Att det handlar om just en variation från en tidigare erfarenhet eller tolkning kan få vara min hemlighet. Kreativitet efter stundens ingivelse föder variation från det inrepeaterade eller planerade – väsentligt i både matlagning och musicerande!

Vad är Åland för dig?

Åland är för mig ny mark! Jag ser fram emot att få lära känna Ålands kultur och natur under Katrinafestivalen!

Vad innebär kammarmusik för dig?

Kammarmusik är mitt livselixir! Att på detta intima sätt få kommunicera med andra artister i musik, utan ord, är oerhört viktigt för att min musikaliska och kreativa sida hålls vid liv. Utan detta känns livet faktiskt rätt tråkigt.

KULTURFÖRENINGEN KATRINA arrangerar konserter och andra musikevenemang. Föreningen inledde sin verksamhet år 2000 med att sätta upp musikteatern Katrina. Kulturföreningen vill främja professionalismen i det åländska musiklivet. För att nå detta höga ideal ordnar föreningen hellre färre än flera konserter. Kulturföreningen Katrina och Katrina kammarmusik har fått sitt namn efter Sally Salminens roman om Katrina.

En annorlunda blombutik.

**CITY
BLOMMOR**

Torggatan 5, tel. 16 388.
cityblommor@aland.net
Öppet: vard. 8.30–18.00,
torsd 8.30–20.00, lörd 10.00–15.00

FESTIVALMEDARBETARE

Terttu Ahtiainen
Inger-Louise Andersson
Gerd Backman-Pettersson
Mia Bauer
Ingegerd Bondestam
Eric Chanfreau
Sylvia Clemen
Yvonne Cronström
Rosi Djupsund, projektledare
Justina Donielaite
Gunnel Ekelund
Gungerd Etzell
Sten Eriksson
Evelina Gottberg, högskole-
praktikant
Rosel Högstrand
Barbro Koskinen
Rose-Marie Lampi
Britt-Marie Lundberg
Boo Meyner
Ghita Nyström
Zaida Ponthin, produktionsas-
sistent & mästarkursansvarig
Barbro Sundback
Elin Sundback
Nob Takei
Carin Wallgren
Anne Welander

PROGRAMBOK

Martin Högstrand, program-
texter
Britt-Marie Lundberg,
annonser
Robert Jansson, layout
Zaida Ponthin
Cecilia Zilliacus

KULTURFÖRENINGEN KATRINAS STYRELSE

Barbo Sundback, ordförande
Casper Wrede, viceordf.
Folke Ingman, sekreterare
Britt-Marie Lundberg, kassör
Yvonne Cronström
Gungerd Etzell
Gösta Helander
Patrik Komorowski
Ghita Nyström
Kjell Frisk, ersättare
Therese Karlsson, ersättare
Barbro Koskinen, ersättare

KONTAKT

Norra Esplanadgatan 5
AX-22100 Mariehamn, Åland
Tfn +358 40 1649310
info@katrina.ax

KORSHOLM
Music Festival
26.7 - 3.8.2017

*Saga och sanning
Tarua ja totta
Truth and tales*

BOKA BILJETTER NU!

WWW.KORSHOLMMUSICFESTIVAL.FI
WWW.STUDIOTICKET.FI

TIME OUT

www.rundbergs.com

öppet till 24 alla dagar!

KATRINA KAMMARMUSIK

ÅLAND 1–5 AUGUSTI 2017

PRESENTATION AV MEDVERKANDE

Margareta Bengtson	26
Mats Bergström.....	27
Olof Ehrenkrona.....	28
Svante Henryson	29
David Huang.....	30
Paavali Jumppanen.....	31
Irina Mataeva.....	31
Daniel Migdal.....	32
Jonas Nordberg.....	33
Johanna Persson	34
Kati Raitinen.....	34
Amalie Stalheim.....	35
Fredrik Ullén.....	36
Johanna Wassholm	37
Lena Willmark.....	38
Cecilia Zilliacus.....	39
Ylvali Zilliacus.....	40

PRESENTATION AV KOMPOSITÖRER

Olle Adolphson.....	8
Anton Arenskij.....	9
Tor Aulin.....	20
Johann Sebastian Bach.....	14, 16
Ann Boleyn.....	14
Margareta Bengtson	20
Johannes Brahms.....	23
Frank Bridge.....	15
Benjamin Britten	15
Ludwig van Beethoven	11
Elisabeth Cruciger	8
John Dowland.....	15
Gunnar de Frumerie.....	19
Svante Henryson	8, 19, 22
Charles Ives.....	11
Sofia Jernberg.....	11
Robert Kahn.....	22
Gustav Mahler	8
Marin Marais.....	19
Felix Mendelssohn-Bartholdy.....	17
Tarquino Merula.....	20
Wolfgang Amadeus Mozart	11, 17
Bernice Petkere	21
Arvo Pärt.....	11
Ann Ronell.....	21
Sven-David Sandström.....	15
Franz Schubert.....	18
Kay Swift.....	21
Pjotr Tjajkovskij	8
Marco Uccellini.....	19
Robert de Visée.....	15

www.katrina.ax